

Posudek pověřeného akademického pracovníka
na rigorózní práci Mgr. Martiny Hulínské
Dohoda o vině a trestu

I.

Rigorózní práce o rozsahu 130 stran textu je vypracována na aktuální a společensky významné téma. Svědčí o tom bohatá diskuse na stránkách odborných právnických časopisů i četná rozhodnutí vyšších soudů i Ústavního soudu ČR. Dohodu o vině a trestu zakotvila do našeho trestního řádu novela z roku 2012 (s účinností od 1. 9. 2012) a další novela trestního řádu z roku 2020 použití tohoto institutu rozšířila a umožnila sjednat dohodu o vině a trestu také s obviněným, který je stíhán pro podezření ze spáchání zvláště závažného zločinu (což před novelou z roku 2020 nebylo možné). Na druhé straně tato novela vypustila do té doby v trestním řádu stanovenou nutnou obhajobu při sjednávání dohody o vině a trestu.

Psát odborné pojednání na téma dohody o vině a trestu znamená psát o institutu, který je ze své podstaty kontroverzní, kolidující s většinou současných základních zásad trestního řízení obsažených v trestním řádu (zejména se zásadou vyhledávací a zásadou materiální pravdy) a narušující koncepci trestního procesu. V nauce byly a jsou proti tomuto institutu snášeny podstatné námitky, které nebyly vyvráceny. Nicméně aplikační praxe s tímto institutem musí pracovat a musí se snažit vyložit a aplikovat i problematické stránky právní úpravy.

Je třeba uvést, že doktorandka přistoupila k předmětu svého zkoumání velmi odpovědně, uvádí přínosy tohoto institutu (podle mého názoru je jediným smyslem zavedení tohoto institutu do českého trestního řádu je zefektivnění trestního řízení, zkrácení délky trestního řízení). Kritizuje ovšem i problematické stránky, jako je například absence nutné obhajoby při sjednávání dohody o vině a trestu.

Za cíl své práce si stanovila kritické zhodnocení právní úpravy v České republice a podrobný rozbor jednotlivých aspektů dohody o vině a trestu. Autorce se podařilo stanovený cíl splnit, práce má velmi pěknou odbornou úroveň. Rigorózní práci zhodnocují vedle kritického zaměření i četné statistické údaje, kterými autorka dokumentuje obecný výklad, a dále i dvě přílohy, a to Vzor dohody o vině a trestu a Vzor odsuzujícího rozsudku, jímž se dohoda o vině a trestu schvaluje.

II.

Rigorózní práci zpracovala autorka na podkladě nadstandardního počtu odborných literárních pramenů, s kterými pracovala korektně a kreativně. V práci používá i interních

materiálů státního zastupitelství. S četnými použitými internetovými zdroji zachází správně. Používá v hojné míře a správně publikovanou judikaturu.

Práce je napsána živým, čtivým stylem. Práce prošla pečlivou technickou redakcí.

Osnova práce je logická, jednotlivé části práce na sebe vhodně navazují.

Po úvodu a dvou obecných kapitolách, ve kterých se autorka zabývá systémovými východisky institutu dohody o vině a trestu, pojednává postupně o procesu zakotvení tohoto institutu do českého právního řádu, rozebírá jednotlivé podmínky pro uzavření dohody o vině a trestu a zabývá se řízením o dohodě o vině a trestu. V šesté kapitole se zabývá velmi důležitou problematikou, totiž otázkou, zda je možné uzavřít dohodu o vině a trestu také s obviněnou právnickou osobou. Jistě je možné uzavřít s právnickou osobou různé formy odklonu, ale dohoda o vině a trestu je problematickým institutem. Aplikační práce, jak uvádí autorka, se příliš nerozpakuje a dohod o vině a trestu uzavíraných s právnickými osobami přibývá, jak autorka dokumentuje statisticky. Ovšem samotné řízení proti právnické osobě je problematické zejména z pohledu, kdo za právnickou osobu v trestním řízení jedná. Tato okolnost a dále skutečnost, že chybí povinné zastoupení právnické osoby advokátem by nás však mělo vést k opatrnosti. Rigorozantka správně de lege ferenda navrhuje, aby v trestních řízeních, ve kterých státní zástupce sjednává dohodu o vině a trestu s právnickou osobou, resp. s osobou jednající za právnickou osobu, byla zakotvena nutná obhajoba. Podle názoru recenzenta lze ovšem tento požadavek rozšířit i na případy sjednávání dohody o vině a trestu s osobou fyzickou.

V sedmé kapitole srovnává autorka právní úpravu českou s právní úpravou nám nejbližší, tj. právní úpravou slovenskou, a klade si otázku, proč ve slovenské praxi dochází k většímu počtu uzavíraných dohod o vině a trestu, což vysvětluje odlišnou právní úpravou v předsoudním stadiu českého a slovenského trestního řízení.

V Závěru své práce autorka sumarizuje poznatky, ke kterým dospěla. Znovu se musí logicky vrátit k podstatě problému: Institut dohody o vině a trestu koliduje se základními zásadami trestního řízení. Zákonodárce nenašel odvahu předložit konečně, po desítkách let připravovaný nový trestní řád, ve kterém by bylo se možné k těmto otázkám vyjádřit, resp. přijmout jinou koncepci trestního řízení, ve které by nebyl institut dohody o vině a trestu tak cizorodým prvkem. A do té doby ovšem budou (podle mého názoru) trvat diskuse o kontroverznosti tohoto institutu. Oddělená rekodifikace trestního práva hmotného a trestního práva procesního práva je podle názoru recenzenta práce vážným nedostatkem české trestní politiky.

Předložená práce ve stanoveném rozsahu nemůže obsáhnout všechny podněty, které institut dohody o vině a trestu přináší. Tak například pozornost by si zasloužila také otázka postavení poškozeného a jeho reálná možnost ovlivnit uspokojení jeho nároků v řízení, ve kterém dochází k uzavření dohody o vině a trestu. I bez této otázky je možné předloženou práci označit za úplnou.

III.

Závěrem shrnuji: Rigorózní práce Mgr. Martiny Hulínské splňuje bez pochyby požadavky kladené na tento typ práce. Její práce je plně způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při obhajobě rigorózní práce navrhuji, aby se rigorozantka vyjádřila k otázce: Zvláštnosti obhajoby, včetně práce obhájce, v trestním řízení, ve kterém dochází k uzavření dohody o vině a trestu.

V Praze 27. 1. 2025

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,